

Postadres Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

PZH-2025-882626768
DOS-2025-0004568

Uw kenmerk

Bijlagen

1

Dagelijks bestuur Waterschap Rivierenland 1
Postbus 599
4000 AN Tiel
t.a.v. I. A. Meerkerk
(Nieuwe Waarden Alblasserwaard)

Onderwerp

Ontheffingsverzoek voor het project Nieuwe Waarden
Alblasserwaard

Geacht college,

Op 25 september 2025 ontvingen wij uw ontheffingsverzoek als bedoeld in artikel 7.111 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (hierna: de verordening) ten behoeve van: Boezemkanaal te Hardinxveld-Giessendam.

Wij hebben uw verzoek beoordeeld en besloten de gevraagde ontheffing te verlenen. Bijgaand treft u een afschrift aan van ons besluit.

Deze ontheffing kan slechts worden toegepast ten behoeve van het opvolgend ruimtelijk besluit: het projectbesluit waarvoor de ontheffing is aangevraagd. Wij wijzen u erop dat de verleende ontheffing samen met het ontwerp van het projectbesluit ter inzage moet worden gelegd, zodat hiertegen zienswijzen en daarna eventueel beroep kan worden ingediend. Tegen de verleende ontheffing staat op grond van artikel 16.85 lid 1 Omgevingswet geen zelfstandig beroep open. Voorts merken wij op dat de ontheffing kan worden ingetrokken, indien het vaststellen van het projectbesluit twee jaar na verlening van de ontheffing uitblijft.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Bijlagen

1. Verzoek ontheffing

BESLUIT

Onderwerp

Verzoek om ontheffing van het waterschap Rivierenland om een ontheffing als bedoeld in artikel 7.111 van de verordening ten behoeve van: Boezemkanaal te Hardinxveld-Giessendam.

Indiening

Het dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland is voornemens om deze ontwikkeling op te nemen in een opvolgend ruimtelijk besluit (zijnde een projectbesluit en uit de toegezonden informatie blijkt dat dit voornemen is afgestemd met het Algemeen Bestuur. Aangezien de voorgenomen ontwikkeling afwijkt van regels uit de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (ZHOV) is hiervoor een ontheffingsverzoek ingediend.

Ontheffingscriteria

In artikel 2.32 Ow en artikel 7.111 ZHOV is bepaald dat wij ontheffing kunnen verlenen van de regels van de verordening, voor zover de verwezenlijking van het ruimtelijk beleid onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de, met die regels te dienen provinciale belangen.

Beoordeling van het verzoek

Locatie

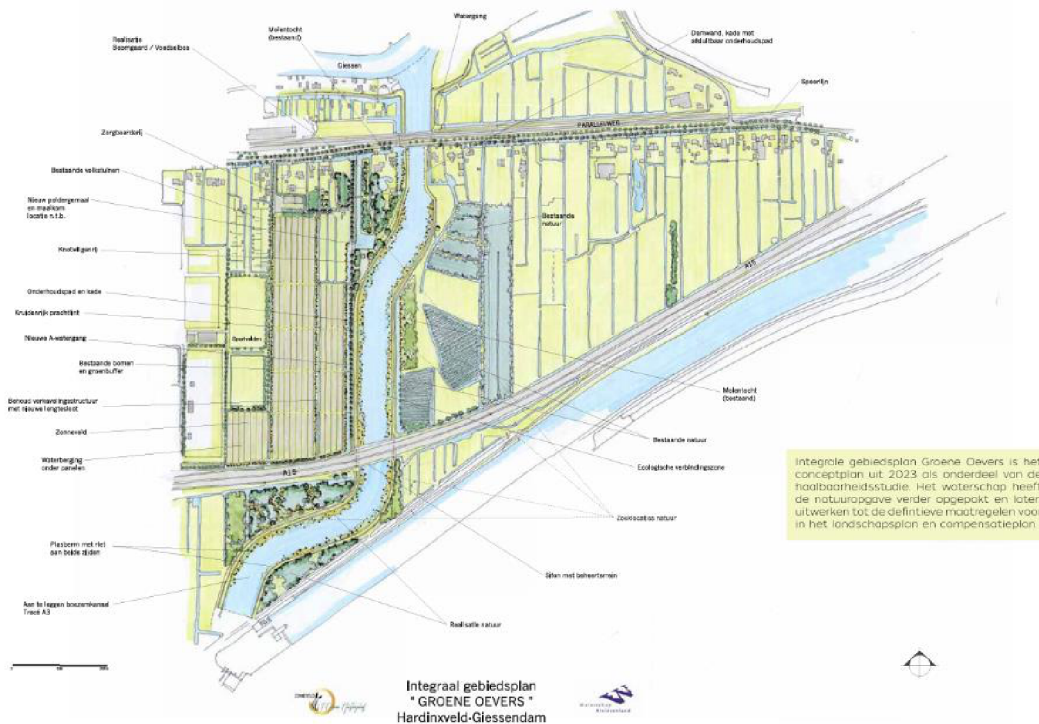
Wij constateren dat de voorgenomen ontwikkeling betrekking heeft op de aanleg van een boezemkanaal deels ter plaatse van NNN-gebied nabij de Molentocht en rijksweg A15, te Hardinxveld-Giessendam :

Onderstaand beeldmateriaal geeft een indruk van de huidige ruimtelijke en functionele situatie.

Figuur 1 Locatie (NNN-gebieden in groen)

Figuur 2 geeft een indruk van de toekomstige ruimtelijke situatie. Dit met uitzondering van het boscompensatiegebied ten noorden van parallelweg en spoor, zoals wel opgenomen in het Inrichtings- en compensatieplan Hardinxveld-Giessendam (22 sept 2025).

Figuur 2 Integraal gebiedsplan “Groene oevers”

Provinciale belangen

De ontwikkeling raakt aan meerdere punten van de ZHOV alsmede overige provinciale opgaven:

- Natuurnetwerk Nederland (beschermingscategorie 1)

Voor het realiseren van de boezemkanaal worden NNN-gebieden aangetast. Het betreft gebieden met de aanduiding NNN die zijn vastgelegd in bijlage II van de ZHOV. Artikel 7.61 schrijft voor dat een ruimtelijk plan (zoals een projectbesluit) geen activiteiten toestaat die de instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van die gebieden significant beperken, of die leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte, kwaliteit of samenhang van die gebieden. Onderhavige ontwikkeling is strijdig met de voorwaarden uit artikel 7.61.

- Ruimtelijke kwaliteit

Ten aanzien van de ruimtelijke kwaliteit gelden de generieke instructieregels vastgelegd in paragraaf 7.3.7 van de ZHOV. Het plangebied is gelegen binnen de hiervoor genoemde aanduidingen NNN, in gebieden met beschermingscategorie 1. Binnen gebieden met beschermingscategorie 1 zijn slechts ontwikkelingen mogelijk die vallen onder de soort “inpassen”.

De ontwikkeling is op twee punten strijdig, namelijk NNN (artikel 7.61) en ruimtelijke kwaliteit (artikel 7.43b). Hiervoor is een verzoek tot ontheffing ingediend.

Belangenafweging

Het project Nieuwe Waarden Alblasserwaard (NWA) maakt onderdeel uit van het gebiedsprogramma A5H en heeft als doel een toekomstbestending en evenwichtig boezemwatersysteem in de Alblasserwaard te realiseren. Het project omvat maatregelen ten behoeve van het anders inrichten van een deel van het watersysteem in de Alblasserwaard, om in de toekomst wateroverlast te minimaliseren. Het nieuwe boezemkanaal zorgt voor een nieuwe verbinding tussen de Giessen en de Beneden-Merwede en levert een robuuster systeem op waarbij het water niet langer enkel via Kinderdijk af- en aangevoerd hoeft te worden. Dit zorgt ervoor dat de waterpeilen in de polder beter te beheersen zijn én dat minder oeverkades langs bestaande watergangen hoeven te worden verbeterd.

Onderzoek alternatieven

Na het vaststellen door het waterschap van het Voorkeursalternatief voor het boezemkanaal, zonder aantasting van NNN, is in het kader van de Regionale Energie Strategie Drechtsteden (RES) gekeken naar de mogelijkheid van het combineren van de ruimte voor het boezemkanaal met een zonnenveld ten behoeve van de energietransitie. Binnen de kaders van het provinciaal Omgevingsbeleid is de ontwikkeling van een zonnepark t.b.v. de te behalen doelen alleen mogelijk binnen de daartoe aangewezen zoeklocaties. De beoogde gronden voor het zonnepark zijn de enige gronden binnen de RES Drechtsteden die nog in aanmerking kunnen komen, daarmee kwam bovenstaande locatie voor het Boezemkanaal (zie fig. 2) waarmee wel NNN wordt aangetast, als enige alternatief in beeld. Vervolgens is door het waterschap, gemeente en initiatiefnemers in 2023 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar een zonnenveld in combinatie met het boezemkanaal. Hieruit is het Integraal gebiedsplan 'Groene Oevers' (4 sept 2025) ontstaan. In dit plan kruist het nieuwe boezemkanaal bestaand NNN-gebied, waardoor sprake is van een verplichte, bij voorkeur aangrenzende, compensatieopgave vanuit de provinciale omgevingsverordening. Deze compensatieopgave is vervolgens door het waterschap uitgewerkt. Daarnaast ziet het Integrale gebiedsplan op een kwaliteitsimpuls voor de natuur in het projectgebied o.a. door aanleg van brede natuurvriendelijke oevers langs het boezemkanaal.

Compensatie

In het project is sprake van een oppervlakteverlies aan NNN. Het gaat hier om het natuurbeheertype 16.04 'Vochtig bos met productie'. Hiervoor heeft het waterschap een Compensatie en inrichtingsplan Hardinxveld-Giessendam (22 sept 2025) opgesteld.

Volgens dit plan zal in het noordelijk deel van het plangebied op een perceel ter grootte van 2,5 ha bosnatuur worden ontwikkeld. Daarnaast wordt in het middendeel van het plangebied de NNN-compensatie van een ander project van het waterschap in de Alblasserwaard, nl. Kaderversterking kade Kortland, gerealiseerd waar ook natuurbeheertype 16.04 'Vochtig bos met productie' wordt

aangetast. Een voorwaarde voor de compensatie volgens de provinciale Beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland 2013. Is, dat het beheertype N16.04 'Vochtig bos met productie' teruggebracht wordt of een kwalitatief minimaal vergelijkbaar vochtig bostype. Vanwege de abiotische condities betreffende de bodem en de grondwaterstand heeft het waterschap ervoor gekozen om het bostype voor de compensatie te laten aansluiten bij de elzenbroekbossen en de ruigte-elzenbossen. Dit bostype kan geschaard worden onder de vochtige bossen, zowel onder het minder veeleisende bostype 'Vochtig bos met productie N16-04', maar ook onder het meer veeleisende 'N14.02 Hoog- en laagveenbos'.

Deze bostypen komen voor op kleiig veen of venig klei en hebben een ondiepe grondwaterstand waardoor dit vegetatietype het beste aansluit bij de aanwezige groeiplaats. In zowel het noordelijk als middengebied wordt volgens het compensatie plan ingezet op vernatting.

In dat kader is het ook van belang dat er geen grond die vrijkomt bij aanleg van het project NWA wordt opgebracht ter plekke van de compensatiegronden. In het compensatieplan wordt aangegeven dat dit niet het geval zal zijn. De compensatie zoals beschreven in het Compensatie en inrichtingsplan Hardinxveld-Giessendam, dat onderdeel uitmaakt van de ontheffingsaanvraag, voldoet daarmee aan de Beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland 2013.

Ruimtelijke kwaliteit

Artikel 7.43b (aanvaardbaarheid soort ruimtelijke ontwikkeling per beschermingscategorie) Lid 3. Een omgevingsplan voor een gebied met beschermingscategorie 1 als bedoeld in artikel 7.42, eerste lid, kan slechts ontwikkelingen mogelijk maken die vallen onder de soort inpassen en die in overeenstemming zijn met artikel 7.43l, 7.43m of 7.43n. - Artikel 7.43f (uitzonderingen transformaties en aanpassingen) Lid 1. Bij de ontwikkeling van bovenlokale infrastructuur of van natuur- en recreatiegebieden of van grote buiten stedelijke bouwlocaties als bedoeld in artikel 7.46, is in gebieden met beschermingscategorie 1 als bedoeld in artikel 7.42, eerste lid, aanpassing en transformatie mogelijk. De voorwaarden, bedoeld in 7.43c, derde lid, zijn van overeenkomstige toepassing. Conclusie: Dit project wordt beschouwd als voorbeeld van bovenlokale infrastructuur.

Derhalve is er sprake van uitzondering op artikel 7.43b. Artikel 7.43b (aanvaardbaarheid soort ruimtelijke ontwikkeling per beschermingscategorie) Lid 1. Een omgevingsplan voor een locatie met beschermingscategorie 3 als bedoeld in artikel 7.42, derde lid, kan ontwikkelingen mogelijk maken die kunnen vallen onder soort inpassen, aanpassen of transformeren en die in overeenstemming zijn met artikel 7.43h. Artikel 7.43h (gebiedstype: beschermingscategorie 3 buitengebied) Lid 1.

Een omgevingsplan voor een locatie in het buitengebied als bedoeld in artikel 7.42, zesde lid, kan voorzien in een ruimtelijke ontwikkeling mits de gebiedskenmerken en het groene karakter van het landschap niet onevenredig wordt aangetast, zoals blijkt uit een afdoende motivering van het (concept)- projectbesluit die ook ingaat op de keuze voor een locatie buiten bestaand stads en dorpsgebied.

Conclusie

Op grond van het voorgaande hebben wij vastgesteld dat de voorgenomen ontwikkeling voldoet aan de criteria van de verordening en voor verlening van een ontheffing in aanmerking komt.

Beslissing

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

Gelet op het bepaalde in artikel 7.111 van de verordening;

BESLUITEN:

1. De gevraagde ontheffing ten behoeve van het Boezemkanaal te Hardinxveld-Giessendam te verlenen;

Aan deze ontheffing de volgende voorwaarde(n) te verbinden:

- Het landschapsplan Nieuw Boezemkanaal en gemaal (versie 2 september 2025) ten behoeve van de landschappelijke inrichting en realisatie van groene oevers is onderdeel van dit besluit tot ontheffingverlening.
- Het compensatie en inrichtingsplan Hardinxveld-Giessendam (Blom Ecologie , 1 oktober 2024 revisie 22 september 2025) ten behoeve van de compensatie en realisatie van de natuur is onderdeel van dit besluit tot ontheffingsverlening.
- Na inrichting van de compensatiegronden dient een verzoek tot herbegrenzing van het NNN bij ons te worden ingediend. Ook dient er een verzoek tot aanpassing van het Natuurbeheerplan ingediend te worden.
- U dient een kwalitatieve verplichting op de compensatiegronden (zie kaart A5H Boscompensatie) te vestigen die recht doet aan de compensatiedoelstelling.
- Na inrichting en ontwikkelingsbeheer van de compensatiegronden dient beheer en onderhoud voor een periode van 25 jaar vergoed te worden. Dit is conform minimaal de standaardkostprijs per ha die voor het te compenseren beheertype geldt (zie website Bij12). Subsidie op grond van SNL (en ANLb) is voor die compensatiegronden dan niet mogelijk. Wat betreft het beheer dient rekening te worden met de richtlijnen van BIJ12 voor het duurzaam in stand houden van de te compenseren beheertypen

3. Dit besluit door middel van bijgevoegde brief aan de gemeente toe te zenden.

Den Haag,

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Ontheffing in relatie tot het opvolgend ruimtelijk besluit

Tegen dit besluit staat op grond van artikel 16.85 lid 1 Ow thans geen beroep open. Wel kan daaromtrent in het kader van de procedure voor het opvolgend ruimtelijk besluit een zienswijze naar voren worden gebracht respectievelijk beroep worden ingesteld.

Verlening van de ontheffing sluit overigens niet uit dat de provincie te zijner tijd een reactie zal geven op het opvolgend ruimtelijk besluit. Er kunnen in het kader van de planbeoordeling aspecten naar voren komen die daartoe aanleiding geven.

Het projectbesluit moet tot slot worden goedgekeurd door Gedeputeerde Staten. Voorliggend besluit tot verlenen van ontheffing geldt niet als een dergelijke goedkeuring.